

CRÒNICA DEL XIV ENCONTRE DEL GRUP CONTEMPLATIU INTERRELIGIÓS MANRESA, 10 DE NOVEMBRE DEL 2010

PRÒLEG DE L'EVANGELI DE JOAN, 1,1-5. 17,1-12,20-26

Aquest dia el goig del nostreencontre començà ja a l'Estació de Sant Andreu Arenal on ens hi trobàrem quatre membres del grup, i al llarg del nostre trajecte, poguérem compartir, feliços, moltes de les nostres coses. Arribats a Manresa el Ramon Oranias ens esperava amb el seu cotxe! Fou molt agraït aquest gest seu ja que no hauríem pas arribat a les 10 a la Cova de Sant Ignasi tal com estava previst a l'horari.

Després d'una gran abraçada de benvinguda a cadascú el P. Xavier Melloni ens conduí cap a la Capella de la Cova on hi dedicàrem una bona estona de silenci i de pregària. Seguí una mica de refrigeri i de germanor. I ens dirigírem cap a la sala que seria l'Àgora de la nostra reflexió i comunicació. Primer espai de posada en comú.

El tema, com sempre, resultà molt dens, tant per expressar-lo com per acollir-lo. Es va donar la paraula al Mumin que feia "grup" amb la Yara, ja que des del Japó a Barcelona avui ja no hi ha dificultats per a compartir una reflexió tan profunda.

Els es basaren en la traducció àrab, que, com digueren, si està ben traduït, el text concorda molt amb el nostre text del grec. Copio part de la seva mateixa comunicació: "Se nos presenta algo a lo que se llama *kalima*, que en principio y sin más complicaciones identificamos en árabe como "palabra", pero se lo hace concordar en masculino, y no en femenino como sería gramaticalmente correcto. La idea de cambiar el género a *kalima* (palabra) es hacerlo corresponder mejor al *logos*, pero produce un efecto

inesperado en árabe, sobre todo cuando llegamos al final, *wa-kâna l-kalimatu llâha* («y al-

kalima fue o era Allâh»). Y digo que es un efecto inesperado porque si entendemos que Jesús es el *logos*, es la *Kalimatullâh*, en árabe este uso de “palabra” no nos obliga a creer en la Trinidad. Pues *kalima* no es una cosa sino un acto, el acto concreto de *kalâm*, de expresarse. Si *kalima* fuera Jesús, Jesús no sería una persona divina sino un acto de Dios, el acto de expresarse, y el problema que el musulmán tiene con las personas de la Trinidad quedaría resuelto. Lo cierto es que tampoco los musulmanes sabemos si Allâh es un sujeto, o más bien es una acción. De pronto, ya no tenemos en árabe tres personas divinas, sino ninguna, y la existencia discurre imparabile desde su fondo abisal hacia no sabemos dónde. Aunque sabemos que discurre gra-

cias a Allâh y a eso que hemos denominado su Palabra. ...cuando se usó el masculino para la palabra *kalima* no era un error gramatical, ni tampoco hacía referencia al acto de expresarse de Dios, sino que estamos hablando de un *alguien*. De ahí lo significativo de comenzar el versículo 2 con un “Ése”: **Ése** (al que llamamos “Palabra”) **era en el principio huésped de Dios**. Si “la Palabra” es un “Ése”, cuando luego oímos *inda* dejamos de pensar en una acción que sucede “donde está Dios, desde cuando existe Dios o junto a Dios”, para inclinarnos por una acepción más personal de la partícula: el *logos* griego pasaría a ser “el huésped de Dios”... El tercer versículo ha comenzado diciendo “Todo con él se transformó en mundo, en universo”. Si es la Palabra la que se hace mundo, y la Palabra es Dios, el mundo es algo que ocurre en Dios. La ausencia de aquél que es la Palabra, de aquél que es causante del desenvolvimiento de las cosas en forma de mundo, es entendida en árabe como inexistencia. Cuando no se comprende que Dios pueda serle un Otro, un extraño, un ausente, la existencia automáticamente se diviniza... Así pues, la Revelación nos estaría diciendo que en ausencia de la Palabra no sólo no habría cosas sino que tampoco habría este amor que reconocemos como mundo.

No hay existencia lejos de la Palabra, pero tampoco vida, porque nos va a decir el siguiente versículo que la Vida es la entraña de la Palabra, y no se halla en ninguna otra parte más que en ella. Esa Palabra que es Dios –no lo olvidemos- contiene dentro de sí la Vida. Y de la Vida se nos dice que al ser humano se le convierte en luz. Cómo la Vida llegó a ser luz para los seres humanos forma parte del misterio. Lo que sí entendemos es que, en consecuencia, la oscuridad se convirtió para el ser humano en muerte.

La lectura árabe de la Revelación está en la identificación de la oscuridad con la injusticia del mundo humano. *La luz ilumina en la oscuridad* es un hecho glorioso que la Revelación constata. Incluso podríamos traducir *en la injusticia hay luz* y nos es todavía más tranquiliza-

dor. La injusticia no construye el mundo de lo real. Pero esta muerte, esta oscuridad, esta injusticia es así tal cual; sin que se estén repartiendo culpas por ello a diestro y siniestro. En árabe no se nos dice que esta Palabra no fue aceptada por la oscuridad o por la injusticia del mundo, sino –literalmente- que “no lo captó”, que “no lo entendió”... Este planteamiento nos situa en un mundo de luces y sombras en el que sólo la luz es fértil. El versículo *Dentro de él estaba la vida* nos hace asimismo sospechar que si la Palabra de Dios muriera, ...fuera o no en la Cruz, no habría Redención para nadie pues la existencia desaparecería.”

Van seguir, des de l'àmbit cristià, les reflexions del Xavier Melloni, del Ramon Oranias i de la Griselda.

El Xavier Melloni va començar citant el text de Gn 1, dient: “I Déu digué”. La PA-RAULA (en hebreu *dabar*) pot expressar acte i paraula, i en grec, LOGOS és quelcom que roman a l'interior de les coses formant el Logos total. Va citar el text de la Saviesa que parla de la personalització de la Paraula de Déu, gran paral·lel de la Saviesa primordial del Budisme.

El Ramon remarcà la força del mot “OM” com el so indivís, dient: “La Paraula és en realitat l'OM fonamental i definitiu, el mot en el qual Déu, tot dient-se, ho diu tot, el mot en qui s'acaba tot allò que intentaven dir d'Ell aquells en qui Ell s'és dit. “OM, és tot allò que fou, tot allò que és, tot el que serà” dirà un upanixad, “i OM és també tot allò que

depassa els tres temps”. Per tant, ¿qui omple tant els temps com els espais, sinó “Aquell qui fou, el qui és i el qui vindrà” “Aquell davant el qual es doblega tot genoll en el Cel, sobre la Terra i sota la Terra”? Qui, doncs, tot omplint els temps, està també més enllà dels temps sinó el Verb de Déu, fet carn, el Crist Senyor, venint de l'eternitat i anant vers l'eternitat, vivent amb la mateixa vida del si del Pare, al bell mig dels homes, present per la seva Resurrecció a cada moment i a cada indret de l'univers? És dins l'OM que pronuncia eternament que Déu coneix l'home tot coneixent-se ell mateix, i també és en l'OM

que l'home es coneix i coneix Déu.” La Griselda digué que li agradaria veure aquests 5 primers vv. del Pròleg de Joan escrits amb lletres d'or. “Són per a mi la finestra des de la qual lleigeixo tot l'Evangelí”. L'afirmació “En el principi era el Verb” és l'afirmació d'una existència que precedeix tot començament” i “I el Verb era Déu” em situa davant d'una gran confessió de fe. Jesús, a qui sempre hem identificat amb el Verb del Pròleg, pertany a l'àmbit de Déu “I el Verb era **amb Déu**” i en el v. 14 s'afirma “El qui és la Paraula es va fer home i **visqué entre nosaltres**. Això vol dir que no sempre havia estat home. Paradoxalment la condició humana ha esdevingut també lloc d'estada d'aquell que pertany a l'àmbit de Déu. Crec que el que ha estat més decisiu per a Déu ha estat la seva encarnació.”

Estàvem realment cansats i ja era l'hora de dinar. Havíem viscut intensament un intercanvi profund de relació i de comunicació. Quin goig poder compartir la nostra amistat amb el

cor a la mà i amb tota llibertat i simplicitat!!!

Una estona de descans i tornarem a la nostra Àgora. Seguí la comunicació de la Lama Tsondu: Ella s'endinsà predominantment en el c. 17 de Joan. Jesús, com enviat per Déu és el qui ha mostrat el que és Déu i la manera d'apropar-nos a ell. Buda també el donà a conèixer amb el seu exemple i ensenyà el camí per arribar a ell.

“Jo us he glorificat a la terra

duent a terme l'obra que m'heu donat a acomplir” 17,4. Sense ego personal ho rep tot i ho dona tot. Ell no és ningú fora del Pare, vacuïtat de ego. Manifestació física del Dharmakaya és el Nirmanakaya, que pot ser percebut i experimentat per tots encara que no tinguin una visió especialment pura, ja que ve en carn i ossos. Com Buda. “Ja no estic més al món... Conserveu-los en el vostre nom... perquè siguin u com nosaltres” v.11. Que experimentin que no són alguna cosa separada. Emfatitza la no dualitat. “Jo els conservava en el vostre nom” v.12. Protector i guia dels éssers com el bodhissatva pastor. “No són del món, com jo no sóc del món” v.16. La naturalesa sagrada de Jesús és la mateixa que la de tots els éssers. “Que tots siguin u; com vós, Pare, sou en mi i jo en vós, que ells també siguin u en nosaltres” v. 21. Es refereix a la idea de unitat, de no dos, no dualitat. “Els he estimats com m'heu estimat a mi” v.23. La idea de la devoció i de la compassió: una és amor mirant cap a dalt i l'altra és amor mirant cap a baix amb misericòrdia. Dos sentiments que en el fons són un. “M'heu estimat des d'abans de la creació del món” v.24. Ja érem un abans de la manifestació. Mai hem deixat de ser-ho. “El món no us ha conegut, però jo us he conegut” v. 24. Jo t'he experimentat i ells et coneixen a través de mi. “Els he fet conèixer el vostre nom i els el faré conèixer encara” v.25. Jesús és l'expressió de Déu, o Déu es manifesta a través d'ell. A vegades sembla com si fos una manifestació de Buda. Per altra part, també com un bodhisatva en el camí. O una expressió de l'absolut, o un caminant avançant que està més a prop que ningú de Déu i l'apropra als altres perquè puguin experimentar-lo.

Ja havíem arribat al final de la tarda. Uns moments densos de silenci i de pregària clourien la nostra trobada. Calia marcar l'agenda per la pròxima trobada, el lloc i el tema:

Dia 17 de febrer, dijous, 2011
Centre Bhakti Das: DIVINE LIFE SOCIETY-BRANCH
C/ Cadi 19 bajos 2ª 08031 Barcelona
Tema: Capítol 94 de l'Alcorà

